

dio auroram diemque expectent, noctu autem frigoris depellendi tutelaeque suae causa ignem in ripis alant, quem more maiorum constitutum et navigationis causa receptum, a vicinis impediri aut prohiberi posse nego, nisi inde periculum aut aedificiis arboribusue aut frumentis maturis immineat. Quam ob rem iste ignis tutelaris non solum in loco tuto, ab arboribus frumentisque vacuo accendendus, sed plane cohibendus et interdicendus erit, si forte ventus fiat, qui cineres carbonisque frumentis, arboribus aedificiisque immittere possit. Atque cum post solem occasum Praetor haud facile adiri et cautio damni infecti vnus noctis ergo peti potest, libertatem accolis naturaliter dari puto interdicendi, quo minus ignis in loco et tempore periculoso accendatur. Sed haec de iure priuato sufficient, reliqua enim ad similitudinem seruitutis publicae facile diiudicari poterunt, vt ne vsus quidem confessoriae aut negatoriae actionis prohibendus videatur.

CAPVT III.

De iure Principis in semita nautarum.

Duplicem Principes Germaniae in fluminibus ripisque publicis sustinent personam, vnam quidem, qua proprietarii riparum in siluis praediisque suis, in qua conditione iura superiore capita exposita plenum vsus habent, alteram qua Principes et legislatores, de qua breui dicam. Primum quidem Principis ius est statuendi de vsu fluminum riparumue, curandique vt navigatio et mercatura promoueatur. Itaque salutis publicae contemplatione in ripis etiam vasallorum et subditorum omnia ea imperare potest, quae navigationi et publico fluminum vsui inseruiunt. Quare non sancire solum poterit, vt iter pedestre atque adeo equestre praebetur nautis ¹⁾, sed iure suo commodam etiam stationem mansionemque in flumine ad ripas instruet; turres eriget et signa quibus moueantur nauigantes de locis periculosis vitandis;

¹⁾ cf. IAC. MOSER *von der Landeshoheit in Ansehung Erde und Wassers* t. 18. §. 2.